

Förvaltning eller nämnd eller enhet
Rapport

Datum:
2022-03-07

Diarienummer:
OSN-2021-00393.

Handläggare:
Jeanette Nordin

Brukarombudets arbete år 2021

**Brukarombudet arbetar för att
du som har en funktionsnedsättning
ska kunna vara med och bestämma över ditt liv.**

Du har rätt att få hjälp och stöd av kommunen.

**De som arbetar i kommunen ska lyssna på
vad personer med funktionsnedsättning tycker
om kommunens stöd och arbete.**

**Brukarombudet kan hjälpa dig
att kontakta rätt personer.**

I den här texten berättar brukarombudet
först om sitt arbete år 2021.

Sedan kommer en lista med förslag för framtiden.

Uppsala kommun kan bli bättre på flera saker,
till exempel ge stöd så alla har råd med sin hyra.

Om brukarombudet och kommunen

Jag som är brukarombud heter Jeanette Nordin.

Jag arbetar åt Uppsala kommun.

I mitt arbete pratar jag ofta med personer med funktionsnedsättning.

Det heter brukarombud, eftersom brukare betyder personer som får hjälp av kommunen.

Exempel på vilka som är brukare:

- Du som bor på en gruppbostad.
- Du som har personlig assistent.
- Du som arbetar på en daglig verksamhet.

Det är Uppsala kommun som ansvarar för gruppbostäder, assistans och daglig verksamhet.

Jag pratar också ofta med politiker och chefer.

Politikerna bestämmer i Uppsala kommun, cheferna leder arbetet på kommunen.

Brukarombudets arbete år 2021

Corona påverkade hela samhället år 2021.

Många kunde inte träffas som vanligt, eftersom det fanns risk att bli smittad.

Men på hösten började allt bli mer normalt igen.

Då kunde brukarombudet träffa fler brukare och besöka verksamheter.

Brukare har också ringt och skickat mejl till brukarombudet.

Under året har Uppsala kommun fortsatt driva den dagliga verksamheten som heter Ge makten vidare 2.0.

Verksamheten är viktig. Den ger fler personer möjlighet att säga vad de tycker.

Många vill jobba på Ge makten vidare 2.0.

År 2021 har en forskare arbetat deltid tillsammans med brukarombudet.

Vi har särskilt arbetat med fyra olika saker:

1. Samarbete med föreningar

Brukarombudet har samarbetat med flera olika föreningar.

På hösten var brukarombudet på plats hos Funktionsrätt Uppsala en dag varje vecka.

Vi har också samarbetat med NSPH, som arbetar för psykisk hälsa.

2. Program för full delaktighet

Uppsala kommun har arbetat i flera år med Programmet för full delaktighet.

Programmets mål är att personer med funktionsnedsättning ska kunna bestämma mer över sina liv.

Brukarombudet har undersökt hur kommunen arbetar med att nå målen.

Svaret är att det behövs en bättre handlingsplan.

Det måste bli tydligare vad kommunen ska göra och vilka som är ansvariga.

Därför ska kommunen arbeta med att uppdatera handlingsplanen år 2022.

3. Projekt för elever med adhd och autism

Många barn med till exempel adhd eller autism har det svårt i skolan.

Barnen får stöd, men de behöver mer.

Personal i skolan måste lära sig mer om sådana funktionsnedsättningar.

Brukarombudet arbetar med den här frågan tillsammans med Barnombudet i Uppsala och Funktionsrätt Uppsala Kommun.

År 2021 intervjuade vi barn och unga och frågade vad de själva tycker.

Resultatet ska vara klart våren 2022.

4. Projekt för mer brukarmedverkan

Alla kommuner i Uppsala län och Region Uppsala samarbetar i ett projekt för brukarmedverkan.

Projektets syfte är att brukare och patienter i vården ska kunna bestämma mer om sina insatser.

Projektet har skapat ett dokument som berättar hur kommunerna och regionen kan arbeta.

Men många verksamheter har haft svårt att följa dokumentet.

Därför ska både brukarombudet och Uppsala kommuns ledning arbeta vidare med frågan.

Brukarombudets förslag för framtiden

Uppsala kommun gör delvis ett bra arbete för personer med funktionsnedsättningar.

Men brukarombudet har märkt att det finns problem som kommunen borde lösa.

Här berättar brukarombudet om fyra problem och ger förslag på lösningar.

1. Många behöver mer stöd och pengar

Många personer med funktionsnedsättningar har svårt att få sina pengar att räcka.

Det gäller särskilt kvinnor med funktionsnedsättning.

Många har fått sämre ekonomi de senaste åren.

Förslag:

- Uppsala kommun borde ge pengar som stöd till dem som har hög hyra. Det kallas för kommunalt bostadstillägg.
- Uppsala kommun kan ändra sina regler så att hyran i gruppboheter blir lägre.
- Brukare skulle kunna få betala mindre arvode för att ha en god man eller förvaltare.
- Kommunen måste prata med Sveriges regering om hur personer med funktionsnedsättning kan få bättre ekonomi i hela landet.

2. Alla har rätt att delta digitalt

Många personer med funktionsnedsättning har svårt att använda internet och digitala tjänster.

Vissa har ingen egen dator eller smartphone.

Det är också svårt att få ett digitalt Bank-ID om du har god man eller förvaltare.

Utan Bank-ID är det svårt att till exempel boka tid i vården på 1177 på internet.

Kommunen bestämmer inte reglerna för Bank-ID.

Men kommunen borde arbeta mer med att alla ska få möjlighet att använda internet.

Förslag:

- När kommunen ska skapa egna digitala tjänster ska personer med olika funktionsnedsättningar vara med från början.
Då kan de testa vad som funkar, så att tjänsten blir bättre för alla.

3. Alla borde få de insatser som de behöver

Brukarombudet har märkt att kommunen säger nej till fler personer som söker LSS-insatser.

Det kan till exempel betyda att en person inte får fortsätta ha personlig assistans.

Det drabbar både personen och hens familj.

Det här är en svår fråga, eftersom det inte bara handlar om kommunen. Det handlar också om Sveriges lagar.

Brukarombudet kommer ändå fortsätta arbeta med frågan:

- År 2022 ska brukarombudet utreda hur brukare med olika insatser har det i Uppsala kommun.

4. Tydligare mål i hela kommunens arbete

Det måste bli tydligare hur Uppsala kommun ska arbeta för personer med funktionsnedsättning.

Hela kommunen är ansvarig för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället.

Att vara delaktig är en mänsklig rättighet som gäller alla.

Förslag:

- Politiker, chefer och andra som arbetar åt kommunen måste få mer kunskap om funktionsnedsättningar och rättigheter.
- Kommunen måste skapa tydligare planer, metoder och mål.